

הצייר ומשפחתו במציאות - וכפי שהם נראים בעיני האמן, על רקע עולמו הפנימי

הכל שריר וקיים

הטיבה להכין לשבת, מתיישים ואוכלים להם.

חמונה אחרת שהנצחתי היא ליל-שבת, כשהבעל במשפחה זו הולך לבית-הכנסת, ואשתו עוטה מחלצות ומצפה לו מתחת לעץ הרימונים שבחצר הכחולה. הוא חוזר ואומר: שבת שלום, ואו מתחילה חינגת הקוסקוס של ליל-שבת, שאנו, כשכנים טובים, נהנינו ממנה באופן קבוע.

בדרך כלל אני מצייר את השכונה בצורה חייכנית. אני אוהב את המקום, ומוצא בו שפע של רעיונות וסיפורים קטנים. את סידרת הציורים האחרונה ציירתי על סמך זיכרונות מהסטודיו שלי ומביתי ממש, ואם בכל פעם צצה לה איזו דוכיפת, הרי זה משום שלשלמה המלך ולי יש אותה הדעה ביתם לציפור הזו: היא באמת פנטסטית."

היכולים להתקיים רק בערוגות-הבושם. וזה בצעם מה שמעניין אותי באמנות. לתת המחשה לאותו עולם, שאם הוא קיים, הרי הוא קיים רק בדמיון.

כשהייתי ברומא, ציירתי מלאכים מעל יפו. לא אותה יפו של התיירים ותליכלוך והרעש, כי אם יפו כפי שהיא מצטיירת בדמיוני.

סידרה אחרת של ציורי מוקדשת לי-שכנים שלנו. משפחה טריפוליטנית, מי וותיקי השטח הגדול. יש להם חצר קטנה משגעת, שלכל פסח צובעים אותה ב"כחול. והתמונה המצטיירת מזורה למדי: חצר כחולת, דלתות וחלונות, הכול כחול. ובשבתות טוענת המשפחה שאין לה מסר פיק שמש. אז מוציאים לכיכר - הכיכר המרכזית של יפו העתיקה - שולחן, כיסאות, ואת כל מאכלי-התאווה שהאשה

לא ביטוי לתהליך גשמי? ואינני חושב שזה מספיק מעניין כדי לתלות במוזיאון."

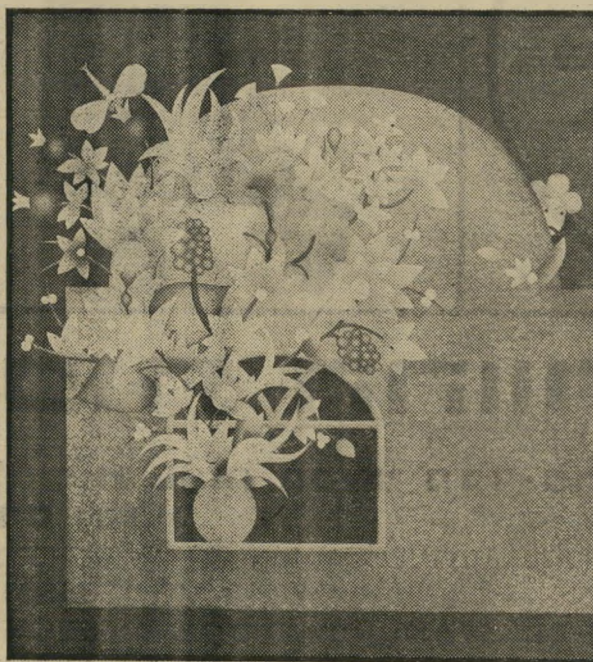
ויד שריר לא רק דורש, אלא גם מקיים. סידרה ארוכה של ציוריו שאבה את השראתה מן התנ"ך. אפשר למצוא בה שלישיית תחריטים על נושא השלום לפי פסוקים מן התנ"ך, סידרת ג'והעדן עם צמחייה פנטסטית ובעל-חיים שלא מן העולם הזה.

הכול התחיל למעשה משיריהשירים. כשנתקלתי בפסוק, דודי ירד לגנו לערוגות הבושם, חשבתי: כמה נסלא, הרי אין ביטוי שווה לערוגות-הבושם בשום שפה שהיא. הרי דבר כזה קיים רק בפנטזיה, וכך ציירתי רק עצים וחיות מופלאים,

ה שאוכל אותי זה שבארץ איש לא מעריך את האמנים המקוריים. אלו השואבים את השראתם ממקורות מקוריים. מן הסביבה, מן המורשה, מן מסורת והמיתוסים היהודיים. ואף אחד לא יכול לומר שאין לנו אוצר שכזה. אבל המבקרים הנאורים, והאמנים עצמם, יתייחסו אליך בבוז, אם אינך הולך במה שלדעתם הוא בקצב הזמן."

זהו רק אספ קצהו של הטיעון של דויד שריר, צייר וצייר-תפאורות, כלפי עולם האמנות הפלסטית בישראל בכלל - וכלפי הביקורת האמנותית בפרט. בימים אלה, כשהוא מכין ביפו העתיקה את ה"קטלוג לתערוכה מסכמת של יצירותיו בגלריה רוז של אוניברסיטת בראנדיין ב"בוסטון - ובדברבד מכין גם תפאורה ל"הצגתה החדשה של להקת עינב - מקבלים טיעוניו ממדים חדשים.

מצד אחד, עומדים הציורים לעדות היה לעובדה שאכן יש מורשה, יש מיתוסים, ישנן מסורות בלתי-נידלות בארץ. ואמן אמיתי אינו צריך להרגיש נבוך כשהוא משתמש בהם, במקום להעתיק מה שנראה אופנתי בעולם באיחור של שנתיים-שלוש.

יונתן הקטן בנו של הצייר וצייר התפאורות דויד שריר, סירב לשמש דוגמן לגנב. הסכים לחצטלם, לצורך שיחזור הציור בקטלוג של אביו בבוסטון, רק כשהוא יושב על אדן החלון ליד האגרסל הגדול של הפרחים.

הגנב מיפו סיפור שהיה והועלה על הבד: גילה הציבה בחלון הסטודיו אגרסל עם פרחים נהדרים; גנב בעל נפש אסתטית חזרם למקום, סחב כמה פרחים מן האגרסל. המראה היה כה יפה ומשעשע שדויד הנציחו.

ויד שריר, יליד הארץ, כמו ניצב היום מנגד, ניגוד מוחלט לרוב הציירים בני-גילו, החגים בין הרצון להיות מקוריים ולהדהים בכל מחיר, לבין הרצון להדביק את מה שנקרא מודרני באמנות. "הצרה והמזל במאה שלנו" אומר שריר, "שיש חושש בלתי-יאומן. אבל ב"אמנות, פריצת כל גדר מביאה לדעתי ל-ניהליזם מוחלט. אתה מאבד את המשמעת העצמית שלך, ונוצר אקדמיזם של ניהליזם. הנה בני-אדם כמו רן שחורי או רפי לביא מלמדים שכל ראה וקדש, אך מה שהם עושים, זה ציור ללא דיסציפלינה עצמית. וזו טעות ביסודה. והביקורת האמנותית היום - היא דיי-אלקטיקה בלי כל יחס לאובייקט המצוייר. כשאתה קורא את הביקורת, אתה יכול לצייר לך לבד את התמונה, כי אין כל קשר בין מה שהם כותבים לבין המצוייר על הבד, הקיים לפני הביקורת. "לדעתי אמנות זה ליצור יש מאין, ולא איזו גרוטאה מסורית בתוך מוזיאון שתלוי עליה התו: אמנות קונספטואלית. מה זה בסך-הכול אמנות קונספטואלית, אם